

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ AL UNIVERSITĂȚII DE STAT „DIMITRIE CANTEMIR”	COD: REG – 36/20
		Ediția a II

Operațiuni	Nume, prenume	Funcție	Data	Semnătura
Elaborat	Adelina REVENCO	Șef Secție SMQ	27.01.2020	
Avizat	Liliana ROTARU	Prim - prorector	29.01.2020	
Aprobat	Aurelia HANGANU	Președinte al Senatului	31.01.2020	

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Codul de etică și deontologie profesională (numit în continuare Cod) al Universității de Stat „Dimitrie CANTEMIR” (numită în continuare USDC) reprezintă un ghid privind conduita în spațiul academic.

Art. 2. Membrii comunității academice universitare poartă responsabilitatea pentru comportamentul în mod etic și în conformitate cu următoarele principii: altruism, integritate, imparțialitate, responsabilitate, deschidere, onestitate. Acest cod are scopul de a îmbunătăți procesul de formare profesională, morală și civică.

Art. 3. USDC a recunoscut importanța valorilor etice încă de la fondarea sa. Valorile, care stau la baza eticii din cadrul instituției, sunt reflectate în Statutul USDC, Regulamentele, dispozițiile și alte acte aprobate de Senat. Actele normative interne cuprind politici bine stabilite și definitive ce țin de activitatea fundamentală a instituției (instruire, cercetare, inovare și cultură). Codul reprezintă o totalitate de rigori care reies din principiile și valorile menționate.

Art. 4. Codul este elaborat în conformitate cu: *Codul Educației* (nr.152 din 17 iulie 2014); în baza Codului de Eticii aprobat de Senat în anul 2009 (pr. verbal nr. 3 din 22.10.2009); Codul de eticii aprobat în anul 2013 (pr. verbal nr. 8 din 27.05.2013) cu modificările prevăzute în Planul de Acțiuni de aderare la principiile Cartei europene a cercetătorilor; Codului de conduită pentru recrutarea cercetătorilor.

Capitolul I. PRINCIPII GENERALE

Art. 5. Conform statutului său, USDC este o comunitate academică cu misiunea de a asigura obținerea cunoștințelor competitive, moderne, bazate pe integrarea academică a științei și inovării, promovarea cercetării, afirmarea culturii și științei în circuitul mondial de valori și contribuția la dezvoltarea societății în cadrul unui stat de drept și democrat, păstrând cele mai bune tradiții universitare.

Art. 6. În realizarea misiunii USDC respectă toate drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova, principiile fundamentale notate în The Lima Declaration on Academic Freedom and Autonomy of Institution of Higher Education (1988), The Magna Charta of European Universities (Bologna, 1988), Declarația de la Bologna (1999) în Carta Europeană a Cercetătorului și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor, aprobate prin recomandarea 2005/251/CE a Comisiei Europene (2005).

Art. 7. USDC este atașată tradiției gândirii libere, recunoașterii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pluralismului politic și democrației.

Art. 8. USDC este dedicată excelării respectând astfel de valori ca integritatea academică, onestitatea și respectul față de activitatea intelectuală a altora. USDC depune toate eforturile pentru a menține cele mai înalte standarde ale calității, integrității și demnității morale.

Art. 9. Scopul prezentului Cod este de a susține și de a dezvolta continuu climatul de cooperare, respect reciproc, colegialitate, politețe, încredere, discreție, solidaritate, pentru a facilita creșterea calității activității didactice, de cercetare, de educație; de a sublinia valorile fundamentale care stau la baza misiunii învățământului universitar; de a stabili un pachet de standarde de conduită profesională; de aduce mai multă claritate în privința responsabilităților și acțiunilor persoanelor implicate în procesul educațional și de cercetare științifică; de a asigura o conduită morală a membrilor comunității academice prin promovarea unei culturi instituționale corespunzătoare și prevenirea comportamentului neadecvat.

Art. 10. Principiile care stau la baza acestui Cod sunt: integritatea, libertatea academică, etica, intimitatea privată, imparțialitatea, onestitatea, egalitate de șanse, transparența, responsabilitatea, altruismul și nediscriminarea.

Art. 11. Codul include prevederi ce garantează participarea, cadrelor științifico-didactice, studenților, personalului administrativ al USDC la aplicarea principiilor de etică și deontologie profesională și măsuri eficiente pentru descurajarea, prevenirea, semnalarea și corectarea eventualele comportamente lipsite de etică.

Art. 12. În cadrul USDC este instituită Comisia de etică cu următoarele atribuții: gestionarea, implementarea, comunicarea și reactualizarea regulilor și procedurilor privind etica profesională, asigurarea instruirii adecvate ce ține de aspecte de etică.

Capitolul II. DREPTURILE MEMBRILOR COMUNITĂȚII UNIVERSITARE

Art. 13. Angajații USDC de rând cu membrii comunității academice au drepturi și obligații care decurg din legislația națională în vigoare, reglementările și recomandările europene și internaționale la care USDC a aderat, din regulamentele, ordinele și dispozițiile interne, precum și din prevederile contractului individual și colectiv de muncă.

Art. 14. USDC este un garant al drepturilor individuale fundamentale și asigură egalitate de tratament tuturor membrilor comunității universitare. USDC încurajează munca intelectuală, instruirea și autoinstruirea, cercetarea și creația științifică, activitățile colegiale și toate obligațiile profesionale liber asumate.

Art. 15. Membrii USDC se bucură de libertate academică deplină, fiind protejați de presiuni și constrângeri politice, religioase, economice, de cenzură, manipulare și persecuții. USDC promovează o cultură de libertate academică, dar această libertate academică nu trebuie să împiedice criticile obiective de ordin științific și etic, justificate și necesare pentru dezvoltarea armonioasă a oricărui domeniu de știință.

Art. 16. În vederea sprijinirii și recunoașterii dreptului personalului științifico-didactic, studenților, personalului administrativ la autonomie personală, USDC, asigură membrii săi cu condiții necesare pentru selectarea în mod liber a programelor de studii și de cercetare, oportunităților și nivelurilor de pregătire pe care le consideră adecvate pentru carierele academice și profesionale proprii.

Art. 17. USDC susține și dezvoltată în mod consecvent profesionalismul prin diverse mijloace cum ar fi: elaborarea unor programe academice care să încurajeze în mod semnificativ cunoașterea științifică și să sprijine instruirea unor viitori profesioniști, recunoașterea și recompensarea rezultatelor de excelență atât la cadrele științifico-didactice, cât și la studenți și persoane cu atribuții manageriale și administrative etc. USDC respectă dedicația și devotamentul persoanelor care se implică și se dedică carierei academice, dar dezaproabă atitudinea persoanelor care folosesc instituția doar pentru a se servi și nu servesc instituția.

Art. 18. USDC încurajează, promovează și protejează performanțele în activitatea didactică și de cercetare, cea culturală și sportivă, asigură recunoașterea meritelor, a creativității ce contribuie la creșterea prestigiului instituțional, încurajează concurența loială și dedicația față de domeniul de specialitate și față de instituție, precum și cooperarea profesională dintre personalul științifico-didactic, studenți, masteranzi, doctoranzi, în activitatea de educație și cercetare.

Art. 19. În spațiul universitar, membrii comunității academice și ceilalți angajați ai USDC beneficiază de protecție din partea autorităților responsabile cu ordinea publică. În ceea ce privește intimitatea privată a membrilor săi, USDC protejează dreptul la confidențialitate, oferind date cu caracter personal în condițiile legislației Republicii Moldova.

Capitolul III. OBLIGAȚIILE MEMBRILOR COMUNITĂȚII UNIVERSITARE

Art. 20. Angajații USDC au obligația morală de a promova și contribui la organizarea/ coordonarea activităților didactice și de cercetare în cadrul instituției.

Art. 21. Membrii comunității academice beneficiază pe deplin de libertate de expresie în activitatea întreprinsă, în baza exercitării și respectării autonomiei personale, se bucură de dreptul de asociere în sindicate, de a înființa și participa în societăți științifice, culturale și asociații sportive naționale și internaționale pentru a contribui la prestigiul și imaginea publică a instituției.

Art. 22. Membrii USDC au responsabilități profesionale, publice și civice care vor fi realizate într-o manieră eficientă și profesională. Toate activitățile de cercetare și studiu, vor fi orientate către necesitățile societății. Totodată este garantat dreptul de a formula critici publice întemeiate și argumentate în ședințe de departament, consilii, Senat, în întruniri studențești etc.

Art. 23. USDC promovează o strategie de angajare bazată pe egalitatea oportunităților tuturor candidaților și angajaților în conformitate cu legislația în vigoare. Această regulă se aplică la toate aspectele ce țin de angajări, inclusiv recrutarea, selecția, angajarea, supravegherea, condițiile de muncă, remunerarea, instruirea, avansarea, retrogradarea, transferul, demiterea, etc. Angajarea și promovarea personalului academic și științific se face în baza meritelor relevante ale candidaților pentru postul respectiv, respectându-se principiile stipulate în Carta Europeană pentru Cercetători și Codul de Conduită pentru recrutarea Cercetătorilor. Selectarea candidaților se efectuează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și regulamentele interne. USDC asigură transparența condițiilor și regulilor de admitere la studiile de licență, masterat și doctorat, inclusive și a criteriilor de evaluare.

Art. 24. Personalul științifico-didactic, administrativ și auxiliar al USDC este obligat să respecte prevederile legilor în temeiul cărora își desfășoară activitatea, a Codului muncii, Statutului USDC, a altor documente normative ale USDC, hotărâri ale administrației de a respecta ordinea, moralitatea, demnitatea personală și drepturile, atât în interiorul USDC, cât și în exterior.

Art. 25. Personalul angajat în USDC este responsabil de asigurarea unui mediu de respect reciproc, de recunoaștere și apreciere a demnității personale, toleranța, solidaritate, dedicație față de instituție și față de valorile pe care aceasta le promovează.

Art.26. Angajații și studenții USDC poartă responsabilitate pentru îndeplinirea obligațiilor didactice, de cercetare și studiu, inclusiv cele ce decurg din fișa postului în acord cu principiul profesionalismului.

Art. 27. Personalul științifico-didactic trebuie să posede și să demonstreze calități intelectuale și psihopedagogie, imparțialitate, corectitudine în activitatea didactică, de cercetare și publicare, de autoevaluare a performanței, să respecte principiul proprietății intelectuale, să precizeze contribuția personală într-o cercetare desfășurată prin acord de colaborare, să utilizeze informația prin citarea corectă și indicarea sursei de documentare, personalul științifico-didactic, personalul administrativ și cel auxiliar este obligat să nu accepte, să nu ofere și să nu tolereze folosirea unor mijloace ilicite în desfășurarea activității lor.

Art. 28. Studenții înmatriculați la cele 3 cicluri universitare au obligația de a respecta autoritatea personalului academic, de cercetare și neacademic, precum și autoritatea organismelor de conducere ale USDC, să nu primească, să nu ofere și să nu tolereze folosirea

unor mijloace ilicite în activitatea de evaluare, în pregătirea proiectelor, tezelor de licență, master și doctorat, să nu tolereze plagiatul sub nici o formă.

Art. 29. Studenții, masteranzii și doctoranzii sunt obligați să folosească în mod civilizată patrimoniul Universității; să nu deterioreze infrastructura și dotarea sălilor de curs și de seminar, laboratoarelor, bibliotecii, căminului, sălii de sport, terenului sportiv și a spațiilor amenajate pentru recreere.

Art. 30. Personalul științifico-didactic, administrativ și cel auxiliar, precum și studenții ciclului I; II; III nu vor comite fapte care să dăuneze imaginii și reputației USDC.

Art. 31. USDC interzice desfășurarea în spațiul său a unor activități ofensatoare la adresa cultelor care funcționează în mod legal în Republica Moldova.

Art. 32. USDC nu va tolera orice discriminare pe criterii de gen, vârstă, etnie, naționalitate sau origine socială, religie sau credință, orientare sexuală, limbă, handicap, opinii politice, condiție socială sau economică și nu va tolera orice formă de manifestare a antisemitismului, rasismului, șovinismului, xenofobiei, hărțuirii sexuale, etc.

Capitolul IV. ABATERILE DE LA CODUL DE ETICĂ

Art. 33. Se consideră abatere de la Codul de etică și se sancționează acțiunile precum: fraudă sub orice formă în activitatea didactică, cercetarea științifică și în celelalte activități din USDC; corupția sau favorizarea acesteia (de la acte de mituire, până la trafic de influență.); distrugerea, alterarea sau falsificarea documentelor și a bazelor de date ale Universității, ca și utilizarea lor în scopuri ilicite; furnizarea de informații false conducerii USDC; orice formă de agresiune fizică sau morală; favoritismul sub orice formă; obținerea, pretinderea sau nerefuzarea unor avantaje necuvenite; folosirea unui limbaj contrar spiritului academic; practicarea unor atitudini și comportamente indecente, insultătoare sau obscene; utilizarea neautorizată și provocarea de prejudicii patrimoniului USDC; denigrarea publică a personalului sau instituției de către membrii comunității universitare; folosirea abuzivă a calității de membru al comunității academice; organizarea și desfășurarea de activități politice în USDC, folosirea numelui USDC, a resurselor umane, financiare sau materiale ale acesteia în scopuri politice, precum și discriminarea sub orice formă.

Art. 34. Este interzis și se sancționează plagiatul sub orice formă. Este interzis să se facă abuz de statutul socio-profesional/ poziția ierarhică în exploatarea rezultatelor muncii științifice a altor persoane și se sancționează încălcarea dreptului la proprietate intelectuală.

Art. 35. Se interzice folosirea de către studenți a unor mijloace ilicite atunci când sunt supuși evaluării prin examene, colocvii, referate, teze de licență, master și doctorat. Se consideră mijloc ilicit orice procedeu de pregătire a răspunsurilor solicitate de examinatori în afara cunoștințelor deținute de către studenți, masteranzi și doctoranzi.

Capitolul V. DISPOZIȚII FINALE

Art. 36. Prezentul Cod va fi actualizat periodic în concordanță cu noile evoluții ce vor avea loc în domeniul educațional și de cercetare național și internațional.

Art. 37. Respectarea prevederilor Codului de Etică și deontologie profesională este obligatorie pentru toți membrii comunității academice a USDC.

Art. 38. Codul de Etică al USDC intră în vigoare la data aprobării de către Senatul Universității și plasării pe pagina web a Universității.

Art. 39. Subdiviziunile USDC vor introduce modificările de rigoare în actele normative gestionate în vederea racordării la prevederile prezentului Cod.

Art. 40. În contractul individual de muncă, respectiv în contractul individual de studii, se va include o clauză prin care angajatul sau studentul menționează că a luat act de prevederile Codului de Etică și se angajează, sub semnătură, să respecte stipulările acestuia.

Art. 41. Nici o dispoziție a Codului nu trebuie interpretată în sensul restrângerii unor drepturi conferite expres prin lege.